

Брюксел, 17 юли 2025 г.
(OR. en)

11768/25

**Междуинституционално досие:
2025/0238 (COD)**

**CON 143
RELEX 1029
CADREFIN 110
POLGEN 93
CODEC 1047**

ПРИДРУЖИТЕЛНО ПИСМО

От: Генералния секретар на Европейската комисия, подписано от г-жа Martine DEPREZ, директор

Дата на получаване: 17 юли 2025 г.

До: Г-жа Thérèse BLANCHET, генерален секретар на Съвета на Европейския съюз

Относно: Предложение за РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА за създаване на Европейски фонд за регионално развитие, включително за европейско териториално сътрудничество (Interreg), и Кохезионен фонд като част от фонда, предвиден в Регламент (ЕС) [...] [НРП], и за определяне на условията за изпълнение на подпомагането от Съюза за регионалното развитие от 2028 до 2034 г.

Приложено се изпраща на делегациите документ COM(2025) 552 final.

Приложение: COM(2025) 552 final

Брюксел, 16.7.2025 г.
COM(2025) 552 final

2025/0238 (COD)

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

за създаване на Европейски фонд за регионално развитие, включително за европейско териториално сътрудничество (Interreg), и Кохезионен фонд като част от фонда, предвиден в Регламент (ЕС) [...] [НРП], и за определяне на условията за изпълнение на подпомагането от Съюза за регионалното развитие от 2028 до 2034 г.

ОБЯСНИТЕЛЕН МЕМОРАНДУМ

1. КОНТЕКСТ НА ПРЕДЛОЖЕНИЕТО

- **Основания и цели на предложението**

На 16 юли 2025 г. Комисията прие предложение за следващата многогодишна финансова рамка (МФР) за периода 2028—2034 г.¹. То включва Европейския фонд за регионално развитие (ЕФРР) и Кохезионния фонд.

Въпреки че регионалните и териториалните различия бяха значително намалени, включително чрез политиките на ЕС в областта на сближаването, 29 % от гражданите на ЕС все още живеят в региони, в които БВП на глава от населението е под 75 % от средния за ЕС, а много от предизвикателствата продължават да са налице, като същевременно възникват и нови. На тези предизвикателства трябва да се отговори чрез засилена, модернизирана политика на сближаване и растеж, като се работи в партньорство с националните, регионалните и местните органи.

В съобщението на Комисията „Пътят към следващата многогодишна финансова рамка“² като ключова цел е определен опростеният и по-целенасочен бюджет, който оказва по-голямо въздействие. Обществената консултация показва също така широко съгласие сред заинтересованите страни относно необходимостта от опростяване и по-голяма гъвкавост, които са най-често посочваните фактори за по-ефективен и по-ефикасен бюджет на ЕС.

Целта на регламента е да се преодолеят регионалните дисбаланси и да се подпомогне развитието на изоставащите региони (член 176 от ДФЕС), като се подкрепят реформи и инвестиции в социалното и икономическото развитие на всички региони и градове в ЕС, както и като се засили териториалното сътрудничество (по-специално чрез плана Interreg). Кохезионният фонд има за цел да подпомага инвестициите и реформите в областта на околната среда и транспорта в държавите членки с по-нисък БВП на глава от населението (член 177).

С настоящия регламент се определят разпоредбите, приложими както за ЕФРР, така и за Кохезионния фонд, включително за европейското териториално сътрудничество (Interreg).

- **Съгласуваност с действащите разпоредби в тази област на политиката**

ЕФРР и Кохезионният фонд ще работят при стриктно взаимно допълване с другите политики, попадащи в обхвата на плановете за национално и регионално партньорство, като по този начин ще се стимулират полезните взаимодействия между тези политики. В Регламента за създаване за периода 2028—2034 г. на Европейски фонд за икономическо, социално и териториално сближаване, за селското стопанство и селските райони, за рибарството и морското дело и за просперитета и сигурността, както и за изменение на регламенти (ЕС) 2023/955 и (ЕС, Евратом) 2024/2509 („Регламента за НРП“) се определят общоприложими разпоредби за [девет] фонда със споделено управление, които ще функционират на равнището на ЕС.

¹ COM(2025) 571 final.

² <https://eur-lex.europa.eu/legal-content/BG/TXT/PDF/?uri=CELEX:52025DC0046>

- **Съгласуваност с други политики на Съюза**

Политиката на сближаване се стреми към полезни взаимодействия и съгласуваност със съответните инструменти и политики на ЕС, по-специално с Европейския фонд за конкурентоспособност, програмата „Хоризонт Европа“, Механизма за свързване на Европа и инструмента „Глобална Европа“. Взаимното допълване и полезното взаимодействие в рамките на дългосрочния бюджет на Съюза и с държавите членки ще бъдат максимално увеличени, наред с другото, чрез инструмента за координация на конкурентоспособността, който ще съгласува политиките и инвестициите в областта на промишлеността и научните изследвания на съюзно и на национално равнище във връзка с проекти от общоевропейски интерес или добавена стойност от ЕС. Съгласуваност ще бъде постигната и чрез новата структура на МФР, благодарение на която ще се осигурят полезни взаимодействия между съответните програми на Съюза, ще се избегне припокриването и ще се постави акцент върху инвестициите с висока добавена стойност от Съюза, а ЕФРР и Кохезионният фонд ще се съсредоточат върху реформите и инвестициите от национално и регионално значение. Териториалното сближаване и устойчивото развитие изискват да се отговори на нуждите както на настоящите, така и на бъдещите поколения, както и да се даде възможност на младите хора да играят активна роля в оформянето на устойчиви и проспериращи региони. Важно е да се улесни достъпът им до образование, до заетост, до екосистеми за иновации и до жилища, да се насърчава тяхното гражданско и демократично участие, както и да се подпомагат секторите на културата.

ЕФРР ще осигури и съгласуваност с действащите понастоящем и с предвидените стратегии за Съюз на равенство³ и свързаните с тях правни разпоредби, които имат за цел борба с всяка форма на дискриминация, основана на пол, расов или етнически произход, религия или убеждения, увреждане, възраст или сексуална ориентация.

2. ПРАВНО ОСНОВАНИЕ, СУБСИДИАРНОСТ И ПРОПОРЦИОНАЛНОСТ

- **Правно основание**

Действията на равнището на ЕС са обосновани по силата на член 174 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС): „[...] Съюзът разработва и осъществява свои инициативи, които водят до укрепването на неговото икономическо, социално и териториално сближаване. По-специално Съюзът има за цел намаляването на неравенството между нивата на развитие на различните региони и изостаналостта на най-неблагодетелстваните региони.“

Целите на ЕФРР са определени в член 176 от ДФЕС: „Европейският фонд за регионално развитие е предназначен да подпомага преодоляването на основните различия между регионите в Съюза посредством участие в развитието и структурното приспособяване на регионите, чието развитие изостава, и в конверсията на регионите със западаща индустрия“.

Целите на Кохезионния фонд са определени в член 177 от ДФЕС: „Кохезионен фонд, създаден в съответствие със същата процедура, предоставя финансова помощ по проекти в областта на околната среда и на трансевропейските мрежи в областта на транспортната инфраструктура“.

3

Член 178 отДФЕС представлява правното основание за приемане на регламентите за изпълнение, отнасящи се до ЕФРР — фонда, финансиращ политиката на сближаване в подкрепа на цел „Европейско териториално сътрудничество“ (Interreg).

Освен това в член 174 отДФЕС е посочено, че се изисква специално внимание да се обърне на селските райони, на районите, засегнати от индустриалния преход, както и на регионите, които са засегнати от сериозни и постоянни неблагоприятни природни или демографски условия, като най-северните региони с много ниска гъстота на населението и островните, трансграничните и планинските региони.

В член 349 отДФЕС е посочено, че се изискват специфични мерки, които да отчетат структурното икономическо и социално състояние на най-отдалечените региони, което е утежнено от някои специфични особености, които се отразяват тежко на тяхното развитие.

- **Субсидиарност (при неизключителна компетентност)**

ЕФРР и Кохезионният фонд насърчават интеграцията и сътрудничеството между държавите членки и намаляват регионалните различия в рамките на държавите членки и между тях, включително между градските, селските, крайбрежните или слабо населените райони и между континенталната част на Европа и най-отдалечените региони и островите. Финансирането по линия на политиката на сближаване доведе до инвестиции, които без него не биха се реализирали със същия обхват, амбиция и бързина. Ето защо целите на предложението не може да бъдат постигнати чрез самостоятелни действия на държавите членки, а подпомагането от Съюза създава добавена стойност.

Действията на равнището на ЕС добавят стойност към действията на национално равнище. През периода 2014—2020 г. финансирането по линия на политиката на сближаване беше значително и достигна близо 13 % от общите публични инвестиции в ЕС и 51 % в държавите — бенефициери на Кохезионния фонд⁴. В икономическите проучвания⁵ редовно се констатира, че политиката на сближаване въздейства положително върху регионалния икономически растеж, дори и на местно равнище⁶. Освен това макроикономическите симулации⁷ сочат, че до годината, в която инвестициите по линия на политиката на сближаване оказват най-голямо въздействие върху БВП на ЕС, той отбелязва общо увеличение с близо 1 %. Ползите са особено

⁴ [Резултати от програмирането за периода 2021—2027 г.: политика на сближаване | Данни | Европейски структурни и инвестиционни фондове \(europa.eu\)](#)

⁵ Pellegrini et al. (2013 г.), *Measuring the effects of European Regional Policy on economic growth: A regression discontinuity approach*, Papers in Regional Science, 92, стр. 217—233; Becker et al. (2013 г.), *Absorptive Capacity and the growth and investment effects of regional transfers: A regression discontinuity design with heterogeneous treatment effects*, American Economic Journal: Economic Policy, 5(4); Becker et al. (2018 г.), *Effects of EU Regional Policy: 1989—2013*, Regional Science and Urban Economics, 69, стр. 143—152; Crescenzi, R., Giua, M. (2020 г.), *One or many Cohesion Policies of the European Union? On the differential economic impacts of Cohesion Policy across Member States*, Regional Studies, 54(1), стр. 10—20; Di Caro P., Fratesi, U. (2022 г.), *One policy, different effects: Estimating the region-specific impacts of EU cohesion policy*, Journal of Regional Science, 62, стр. 307—330.

⁶ Bachtrögler-Unger et al. (2023 г.), *EU cohesion policy on the ground: Analyzing small-scale effects using satellite data*, Regional Science and Urban Economics 103, 103954.

⁷ Девети доклад за сближаването: https://ec.europa.eu/regional_policy/information-sources/cohesion-report_en.

изразителни в по-слабо развитите региони, където в края на периода на изпълнение прогнозите за БВП надвишават прогнозите за БВП без подпомагане по линия на политиката на сближаване. В по-силно развитите региони се наблюдава по-малко, но положително дългосрочно въздействие, дължащо се на разпространението на ефектите (т.е. на ползите, които се разпространяват и в други региони). Това разпространение на ефектите допринася за общото въздействие върху БВП на ЕС с около 15 %, като най-висок е дялът в развитите региони — 45 %⁸.

Освен това възприетите в регламента варианти на политиката са пропорционални, тъй като фондовете ще се изпълняват при споделено управление, при което програмите не се управляват пряко от Европейската комисия, а се изпълняват в партньорство с държавите членки.

- **Пропорционалност**

Предложението е в съответствие с принципа на пропорционалност и не надхвърля необходимото за постигането на поставените в него цели. То попада в обхвата на действие в областта на укрепването на икономическото, социалното и териториалното сближаване. Целите и съответното подпомагане от Съюза са пропорционални на задачите на инструмента. Предложението също така има за цел да укрепи досегашните усилия за опростяване чрез по-нататъшно уеднаквяване и консолидиране на правилата.

- **Избор на инструмент**

Най-подходящият инструмент за привеждане в действие на настоящото предложение е регламент на Европейския парламент и на Съвета относно ЕФРР [и Кохезионния фонд], който допълва [предложението за регламент относно Фонд за националните и регионалните партньорства].

3. РЕЗУЛТАТИ ОТ ПОСЛЕДВАЩИТЕ ОЦЕНКИ, КОНСУЛТАЦИИТЕ СЪС ЗАИНТЕРЕСОВАНИТЕ СТРАНИ И ОЦЕНКИТЕ НА ВЪЗДЕЙСТВИЕТО

- **Последващи оценки/проверки за пригодност на действащото законодателство**

Предварителните резултати от **последващата оценка** на ЕФРР и Кохезионния фонд показват, че програмите са на път да постигнат повечето от своите цели. Досега тези фондове са подпомогнали над 2,5 милиона малки и средни предприятия и са допринесли за създаването на над 370 000 работни места. От новопостроени детски заведения се ползват 24 милиона деца. Над 66 милиарда евро бяха инвестирани в проекти, свързани с климата, а мощностите на ЕС за производство на енергия от възобновяеми източници нараснаха с над 6 000 мегавата. Фондовете дадоха възможност за въвеждането на мерки за защита от горски пожари, като според докладваните за програмата данни тези мерки са от полза за над 24 милиона души; благодарение на фондовете беше подобрен широколентовият достъп до интернет за над 8 милиона домакинства.

Мерките за опростяване, въведени през програмния период 2014—2020 г., доведоха до известно намаляване на тежестта, но опростяването може да продължи — например

⁸ Monfort, P., Crucitti, F., Lazarou, N., Salotti, S., *The economic spillovers of EU cohesion policy 2007—2013*, Европейска комисия, 2021 г., JRC125419.

като се разшири обхватът на опростените варианти за разходите и на финансирането, което не е свързано с разходи. Въпреки това правилата, които са наложени на национално равнище и надхвърлят изискванията на равнището на ЕС (т.е. представляват прекомерно регулиране), все още създават значителни затруднения при изпълнението на ЕФРР и Кохезионния фонд.

Посредством общи показатели, междинни цели и целеви стойности рамката за изпълнението осигури възможност за солидна база данни, които да се използват за доказателства и анализ; тази база данни се попълва предимно чрез събирането на хармонизирани данни за постигнатия напредък, включително данни от бенефициерите. Подобряването на оперативната съвместимост и достъпността на националните бази данни ще улесни по-добрия мониторинг и ще засили насочеността на политиката към постигане на резултати, като наред с това ще намали административната тежест.

Благодарение на мащаба на финансирането, на способността за привличане на допълнителни частни инвестиции и на насочването на инвестициите ЕФРР и Кохезионният фонд осигуриха възможности за инвестиции, които без тях държавите членки не биха направили. Освен това ЕФРР и Кохезионният фонд носят добавена стойност чрез многогодишното планиране и непрекъснатостта на финансирането.

Данните показват, че през целия програмен период подпомагането до голяма степен е спомогнало за посрещането както на съществуващите, така и на възникващите потребности на бенефициерите. Направените инвестиции са от значение за европейската конкурентоспособност и са предимно съгласувани с Европейския зелен пакт, макар че между държавите членки има някои несъответствия. На равнището на ЕС повечето инвестиции бяха разпределени за области на политиката, които са съгласувани с реформите, набелязани като необходими в специфичните за всяка държава препоръки (СДП), с известни разлики между отделните държави членки. Като цяло тези препоръки послужиха като полезен инструмент, който помага на държавите членки при насочването на инвестициите към необходимите реформи. По-малко са доказателствата за това, че формулираните през програмния период специфични за всяка държава препоръки са повлияли върху определянето на приоритетите или преразпределянето на средства.

ЕФРР и Кохезионният фонд са подходящи инструменти за подпомагане на териториалното сближаване. Начинът на разработване и структурата на управлението им осигуряват съобразяване на инвестиционните стратегии с териториалните предизвикателства и дават възможност програмирането и изпълнението да се извършват както на национално, така и на децентрализирано регионално равнище, като същевременно изпълнението на приоритетите на ЕС се приспособява към териториалните нужди. В някои случаи приспособяването към териториалните особености щеше да бъде по-успешно, ако принципът на тематична концентрация беше използван по-гъвкаво. Симулационните модели показват, че интервенциите по линия на политиката на сближаване оказват положително въздействие върху икономиката на ЕС. Очаква се в края на периода на политиката БВП на ЕС да е с до + 0,6 % по-голям в сравнение с хипотетичен сценарий без политиката.

Що се отнася до Interreg, като ключова област, в която е нужно в бъдеще да се постигне подобрене, беше посочено осигуряването на по-голяма хармонизация и на по-надеждни инструменти за координация между различните потоци на финансиране от ЕС.

Предварителните резултати от **междинната оценка** на ЕФРР, Кохезионния фонд и Фонда за справедлив преход показват, че въпреки че изпълнението започна късно и в началото на програмния период беше бавно, през първата половина на 2024 г. то се ускори значително. Забавянията се дължаха най-вече на външни фактори и са свързани с кризата с COVID-19 и руската агресивна война срещу Украйна. Държавите членки дадоха приоритет на инструментите за реакция при кризи на равнището на ЕС, и по-специално на Механизма за възстановяване и устойчивост (МВУ).

Благодарение на съобразяването с териториалните особености и инструменти, което е заложено във фондовете, те са подходящи за преодоляване на регионалните различия. Предпоставка за всички програми е адекватният административен капацитет, но той все още не е налице навсякъде. Партньорството и многостепенното управление оказват силно положително въздействие върху програмирането и изпълнението, но все още има области, в които е необходимо подобрение по отношение на ангажираността на заинтересованите страни и основаното на участие вземане на решения.

Преминаването от предварителни условия към по-малко на брой и по-ясни отключващи условия подобри ефикасността. По-голямата част от отключващите условия вече са изпълнени и доведоха до процеси на реформи в области като интелигентната специализация, транспорта и климата. В някои области отключващите условия и ключовите етапи на МВУ се подсилват взаимно. Ако условията се съобразяват със специфичния национален и регионален контекст, а не са общоприложими за всички програми, това ще засили полезните взаимодействия на инвестициите, които се правят по линия на политиката на сближаване, със съответните секторни политики и местни нужди.

В държавите членки има добри практики, които съчетават финансиране по линия на политиката за сближаване и финансиране от МВУ и по този начин подпомагат допълващи мерки. Реформите, задействани от ключовите етапи на МВУ, са от полза за инвестициите по линия на политиката на сближаване и обратно: отключващите условия могат да са от полза и за инвестициите по МВУ.

Новите мерки за опростяване допринасят за намаляване на административната тежест. Опростените варианти за разходите и финансирането, което не е свързано с разходи, предлагат голям потенциал, но използването им продължава да е неравномерно.

ЕФРР и Кохезионният фонд дават възможност да се предприемат мерки за справяне със специфични предизвикателства в областта на развитието, които без тези фондове не биха били предприети в същата степен. Добавената стойност от фондовете включва дългосрочна стратегическа перспектива и изграждане на капацитет на поднационално и подрегионално равнище, а това влияе положително върху изпълнението на националните инструменти. Принципът на многостепенно управление и партньорство свързва съюзното, националното и регионалното равнище чрез съобразен с местните условия подход, който е уникален за оценяваните фондове и ги отличава от други национални и съюзни инструменти. Фондовете допринасят за области с ясно европейско измерение, включително действията в областта на климата, цифровата трансформация, отбраната, трансевропейския транспорт и междурегионалното и трансграничното сътрудничество.

Приетите разпределения на средства се характеризират с много висока степен на съгласуваност както със стратегическата програма на Съвета и с насоките на председателя на Комисията, така и с приоритетите на европейския семестър. Освен това фондовете допринасят за областите за стимулиране на растежа, посочени в

доклада на Марио Драги. Това показва, че политиката на сближаване продължава да е от значение за текущия цикъл на политиката и за прогнозираните бъдещи нужди.

- **Консултации със заинтересованите страни**

При подготовката на инициативата Комисията работи активно със заинтересованите страни, по-специално чрез специални прояви и дейности за обществени консултации, както е описано подробно в съответния раздел от обяснителния меморандум към предложението за Регламент (ЕС) [...] за Фонд за националните и регионалните партньорства.

- **Събиране и използване на експертни становища**

Информация относно използването от страна на Комисията на външни експертни становища е предоставена в съответния раздел от обяснителния меморандум към предложението за Регламент (ЕС) [...] за Фонд за националните и регионалните партньорства.

- **Оценка на въздействието**

Информация относно изготвената от Комисията оценка на въздействието е предоставена в съответния раздел от обяснителния меморандум към предложението за Регламент (ЕС) [...] за Фонд за националните и регионалните партньорства.

- **Пригодност и опростяване на законодателството**

Очаква се инициативата да допринесе за значително намаляване на административната тежест и разходите, както и за подобряване на ефикасността при изпълнението на подпомагането от Съюза, вж. също съответния раздел от обяснителния меморандум към предложението за Регламент (ЕС) [...] за Фонд за националните и регионалните партньорства.

- **Основни права**

Подпомагането от Съюза ще се изпълнява в съответствие с Хартата на основните права на Европейския съюз и с принципите на правовата държава, посочени в член 2, буква а) от Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2092, вж. също съответния раздел от обяснителния меморандум към предложението за Регламент (ЕС) [Регламента за НРП].

Наред с Регламента относно обвързаността с условия, който ще продължи да се прилага за целия бюджет на ЕС, настоящият регламент включва солидни гаранции, за да се гарантира, че средствата се изпълняват в съответствие с Хартата на основните права на Европейския съюз и с принципите на правовата държава, посочени в член 2, буква а) от Регламент (ЕС, Евратом) 2020/2092. Включването в бъдещите планове на реформи, свързани, наред с другото, с препоръките от Доклада относно върховенството на закона, също се очаква да подобри защитата на основните права и да засили спазването на Хартата.

Настоящата инициатива ще зачита и принципите на Конвенцията на Организацията на обединените нации за правата на хората с увреждания.

4. ОТРАЖЕНИЕ ВЪРХУ БЮДЖЕТА

5. ДРУГИ ЕЛЕМЕНТИ

- **Планове за изпълнение и механизъм за мониторинг, оценка и докладване**

Подпомагането от Съюза, предвидено в настоящото предложение, ще се изпълнява при споделено управление от държавите членки и при пряко/непряко управление от Комисията. Изпълнението на предоставеното от Съюза подпомагане ще се проследява чрез рамката за изпълнението, приложима за многогодишната финансова рамка за периода 2028—2034 г., която е представена в предложението за Регламент (ЕС) [...] [рамка за изпълнението].

- **Подробно разяснение на конкретните разпоредби на предложението**

Повечето правила за изпълнение на ЕФРР и Кохезионния фонд са обхванати от Регламент (ЕС) [Регламента за НРП].

В глава I се определят общите разпоредби относно обхвата на подпомагането от ЕФРР, включително за европейското териториално сътрудничество (Interreg), и Кохезионния фонд за периода 2028—2034 г.

В глава II се определят правила за Interreg, с които ще се насърчава сътрудничеството между държавите членки и техните региони в рамките на Съюза и между държавите членки, техните региони и държави, които не са членки, или организации за регионална интеграция и сътрудничество, в рамките на план Interreg.

Глава III съдържа конкретни заключителни разпоредби.

Предложение за

РЕГЛАМЕНТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ ПАРЛАМЕНТ И НА СЪВЕТА

за създаване на Европейски фонд за регионално развитие, включително за европейско териториално сътрудничество (Interreg), и Кохезионен фонд като част от фонда, предвиден в Регламент (ЕС) [...] [НРП], и за определяне на условията за изпълнение на подпомагането от Съюза за регионалното развитие от 2028 до 2034 г.

ЕВРОПЕЙСКИЯТ ПАРЛАМЕНТ И СЪВЕТЪТ НА ЕВРОПЕЙСКИЯ СЪЮЗ,

като взеха предвид Договора за функционирането на Европейския съюз, и по-специално членове 177, 178 и 349 от него,

като взеха предвид предложението на Европейската комисия,

след предаване на проекта на законодателния акт на националните парламенти,

като взеха предвид становището на Европейския икономически и социален комитет⁹,

като взеха предвид становището на Комитета на регионите¹⁰,

в съответствие с обикновената законодателна процедура,

като имат предвид, че:

- (1) В член 176 от Договора за функционирането на Европейския съюз (ДФЕС) се предвижда, че Европейският фонд за регионално развитие (ЕФРР) е предназначен да подпомага преодоляването на основните различия между регионите в Съюза. Съгласно посочения член и член 174, втора и трета алинея от ДФЕС ЕФРР трябва да допринася за намаляването на неравенството между нивата на развитие на различните региони и изостаналостта на най-необлагодетелстваните региони, измежду които специално внимание трябва да се обръща на регионите, които са засегнати от сериозни и постоянни неблагоприятни природни или демографски условия, включително по-специално вследствие на демографски спад, като най-северните региони с много ниска гъстота на населението, островните, трансграничните и планинските региони.
- (2) Кохезионният фонд е създаден с цел да допринася за постигането на общата цел за укрепване на икономическото, социалното и териториалното сближаване в рамките на Съюза, като осигурява финансово участие за сферите на околната среда и на трансевропейските мрежи в областта на транспортната инфраструктура (TEN-T), както е посочено в Регламент (ЕС) № 1315/2013 на

⁹ ОВ С , , стр. .

¹⁰ ОВ С , , стр. .

Европейския парламент и на Съвета¹¹.

- (3) Подпомагането от Съюза по линия на ЕФРР и Кохезионния фонд следва да се предоставя в рамките на Фонда за националните и регионалните партньорства в съответствие с правилата, които уреждат този фонд и са определени в Регламент (ЕС) [Регламента за НРП] на Европейския парламент и на Съвета¹².
- (4) С Регламент (ЕС) XX [Регламента за НРП] се определят общоприложими правила за различните фондове, включително ЕФРР, Европейския социален фонд (ЕСФ), Кохезионния фонд, Европейския фонд за морско дело и рибарство (ЕФМДР), фонд „Убежище, миграция и интеграция“ (ФУМИ), фонд „Вътрешна сигурност“ (ФВС) и Инструмента за финансова подкрепа за управлението на границите и визовата политика (ИУГВП), които функционират съгласно обща рамка („фондовете“).
- (5) При изпълнението на ЕФРР и Кохезионния фонд следва да се спазват хоризонталните принципи, определени в член 3 от Договора за Европейския съюз (ДЕС) и в член 10 от ДФЕС, включително принципите на субсидиарност и пропорционалност, определени в член 5 от ДЕС, като се взема предвид Хартата на основните права на Европейския съюз. Държавите членки следва да спазват и задълженията по Конвенцията на ООН за правата на хората с увреждания и да осигурят достъпност съгласно член 9 от нея и съгласно законодателството на Съюза за хармонизиране на изискванията за достъпност на продуктите и услугите. Държавите членки и Комисията следва да се стремят да премахнат неравнопоставеността и да насърчават равенството между мъжете и жените и интегрирането на принципа за равенство между половете, както и да се противопоставят на дискриминацията, основана на пол, расов или етнически произход, религия или убеждения, увреждане, възраст или сексуална ориентация. Фондовете следва да не подпомагат действия, които допринасят за каквато и да било форма на сегрегация. Целите на ЕФРР и Кохезионния фонд следва да се осъществяват в рамките на устойчивото развитие и действията на Съюза за утвърждаване на целта за опазване, защита и подобряване на качеството на околната среда, както е предвидено в член 11 и член 191, параграф 1 от ДФЕС, като се взема предвид принципът „замърсителят плаща“. За да се защити целостта на вътрешния пазар, операциите в полза на предприятия трябва да са в съответствие с правилата за държавната помощ, определени в членове 107 и 108 от ДФЕС.
- (6) ЕФРР и Кохезионният фонд следва да допринасят за постигането на специфичните цели на политиката, определени в членове 2 и 3 от Регламент (ЕС) [Регламента за НРП], в рамките на съответните им обхвати, определени в Договорите. Необходимо е допълнително да се уточнят възможностите за подпомагане от ЕФРР и Кохезионния фонд за необлагодетелстваните райони, градските райони и най-отдалечените региони. Освен това е необходимо да се определят разпоредби за изпълнението на европейското териториално сътрудничество (Interreg).

¹¹ Регламент (ЕС) № 1315/2013 на Европейския парламент и на Съвета от 11 декември 2013 г. относно насоките на Съюза за развитието на трансевропейската транспортна мрежа и за отмяна на Решение № 661/2010/ЕС ([ОВ L 348, 20.12.2013 г., стр. 1](#)).

¹² ОВ ...

- (7) В съответствие с принципа на справедливост между поколенията и ангажимента на Съюза по отношение на правата на детето и стратегията за младежта, ЕФРР и Кохезионният фонд следва да подпомагат мерки, които допринасят за устойчивото развитие за бъдещите поколения, насърчават достъпа до възможности за младежите на всички територии и отговарят на специфичните нужди на младежите в необлагодетелстваните райони, особено в необлагодетелстваните и обезлюдяващите се региони, включително нуждите от инфраструктура за умения, иновации, предприемачество, устойчив поминък, култура и спорт. Това подпомагане може да се изпълнява чрез интегрирани градски или местни стратегии.
- (8) Държавите членки, и по-специално тези, в които значителен дял от ромското население се сблъсква с предизвикателства, трябва да обръщат специално внимание на равенството и приобщаването на ромите. За действия, които допринасят за каквато и да е форма на сегрегация или изключване на хора с увреждания и на маргинализирани общности, като например ромите, следва да не се предоставя подпомагане.
- (9) С оглед на насърчаването на устойчивото градско развитие се счита за необходимо да се подпомогне интегрираното териториално развитие с цел по-ефективно справяне с икономическите, екологичните, климатичните, демографските и социалните предизвикателства в градските райони, включително функционалните градски райони, като се отчита необходимостта от насърчаване на връзките между градските и селските райони. В съответните глави от плановете за национално и регионално партньорство следва да се определят мерки, отразяващи тези подходи.
- (10) Специално внимание следва да се отдели на най-отдалечените региони, по-конкретно чрез приемането на мерки съгласно член 349 отДФЕС, в който се предвиждат мерки за най-отдалечените региони, за да се компенсират допълнителните разходи, направени в тези региони поради едно или няколко от постоянните ограничения, посочени в член 349 отДФЕС, а именно отдалечеността, островния характер, малката площ, трудните релеф и климат, икономическата им зависимост от малък брой производства — фактори, чиято дълготрайност и съчетаване се отразяват тежко на тяхното развитие. За да се защити целостта на вътрешния пазар, както и за всички операции, съфинансирани от ЕФРР и Кохезионния фонд, подпомагането от ЕФРР за финансиране на оперативни и инвестиционни помощи в най-отдалечените региони следва да е в съответствие с правилата за държавната помощ, определени в членове 107 и 108 отДФЕС.
- (11) За да се подпомогне хармоничното развитие на територията на Съюза на различни равнища, ЕФРР следва да подпомага в рамките на Interreg трансграничното сътрудничество, транснационалното сътрудничество, междурегионалното сътрудничество и сътрудничеството на най-отдалечените региони.
- (12) Interreg следва да се изпълнява извън плановете за национално и регионално партньорство, а именно под формата на план Interreg, за да се вземат предвид специфичният контекст на целта за сътрудничество и условията, необходими за изпълнението на многонационални проекти, включително особеностите на четирите направления.

- (13) В рамките на Interreg ЕФРР може да допринася за всички специфични цели. Освен това той следва да допринася за допълнителните специфични цели, които са насочени към решаването на конкретни въпроси, а именно „по-добро управление на сътрудничеството“, „по-безопасна и по-сигурна Европа“ и „по-устойчиви региони, граничещи с Русия, Беларус и Украйна“. За да се даде възможност на ЕФРР да предоставя подпомагане в рамките на Interreg по отношение на инвестиции в инфраструктура и свързаните с тях инвестиции, както и дейности за обучение и интеграция, е необходимо да се предвиди, че ЕФРР може също така да предоставя подпомагане за дейности в рамките на специфичните цели, определени в член [3, параграф 1, буква в) — специфични цели относно социалното сближаване] от Регламент (ЕС) [Регламента за НРП].
- (14) На Комисията следва да бъдат предоставени изпълнителни правомощия да приема и изменя списъците на главите от плана Interreg и списъка на общата сума от подпомагането от Съюза за всяка глава от плана Interreg. Тези изпълнителни правомощия следва да бъдат упражнявани в съответствие с Регламент (ЕС) № 182/2011 на Европейския парламент и на Съвета от 16 февруари 2011 г. за установяване на общите правила и принципи относно реда и условията за контрол от страна на държавите членки върху упражняването на изпълнителните правомощия от страна на Комисията. Макар че тези актове са от общ характер, предвид факта, че чрез тях разпоредбите се изпълняват само в технически аспект, следва да се използва процедурата по консултиране. Решението за одобряване на съответната глава от плана Interreg следва да представлява решение за финансиране по смисъла на член 110, параграф 1 от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 на Европейския парламент и на Съвета¹³.
- (15) Освен това държавите членки следва да изготвят глави с оглед на определянето на основните програмни елементи за изпълнението на подпомагането. Тези глави следва да подлежат на одобрение от Комисията на редовни интервали.
- (16) С оглед на максимално ефикасното използване на подпомагането от ЕФРР и от инструментите на Съюза за външно финансиране следва да се създаде механизъм за организиране на връщането на такова подпомагане в случаите, когато програмите за външно сътрудничество, включително с трети държави, които не получават подпомагане от финансов инструмент на Съюза, не може да бъдат приети или трябва да бъдат прекратени. Целта на този механизъм следва да бъде постигането на оптимално функциониране на програмите и възможно най-добра координация между тези инструменти.
- (17) За да се насърчат и засилят мерките за сътрудничество, дейностите за сътрудничество между партньори в рамките на дадена държава членка или между различни държави членки следва да останат възможни във връзка с предоставяното подпомагане при всички специфични цели. Това засилено сътрудничество допълва сътрудничеството в рамките на Interreg и може да включва партньори от който и да било регион в Съюза, както и трансгранични региони и региони, които са обхванати от макрорегионална стратегия или от стратегия за морските басейни, или от комбинация от двете.

¹³ Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 на Европейския парламент и на Съвета от 23 септември 2024 г. за финансовите правила, приложими за общия бюджет на Съюза (преработен текст) (ОВ L, 2024/2509, 26.9.2024 г., ELI: <http://data.europa.eu/eli/reg/2024/2509/oj>).

- (18) В контекста на уникалните и особени обстоятелства на остров Ирландия и предвид подпомагането за сътрудничеството между Севера и Юга по Споразумението от Разпети петък, чрез новата трансгранична глава PEACE PLUS следва да се продължи и доразвие работата на предходните програми между пограничните региони на Република Ирландия и Северна Ирландия. Като се има предвид нейното практическото значение, е необходимо да се гарантира, че подпомагайки действия в подкрепа на мира и помириенето, ЕФРР следва също така да допринася за насърчаване на социалната, икономическата и регионалната стабилност в съответните региони, по-специално чрез действия, насърчаващи сближаването между общностите. Като се имат предвид специфичните особености на тази глава, тя следва да се управлява по интегриран начин, като финансовото участие на Обединеното кралство се включва в нея като външен целеви приход.
- (19) Доколкото целта на настоящия регламент, а именно засилването на икономическото, социалното и териториалното сближаване посредством преодоляването на основните различия между регионите в Съюза, не може да бъде постигната в достатъчна степен от държавите членки, а поради степента на неравенството между нивата на развитие на различните региони и изостаналостта на най-необлагодетелстваните региони, както и ограниченията на финансовите ресурси на държавите членки и регионите, може да бъде по-добре постигната на равнището на Съюза, Съюзът може да приеме мерки в съответствие с принципа на субсидиарност, установен в член 5 от ДЕС. В съответствие с принципа на пропорционалност, уреден в същия член, настоящият регламент не надхвърля необходимото за постигането на тази цел,

ПРИЕХА НАСТОЯЩИЯ РЕГЛАМЕНТ:

ГЛАВА I

Общи разпоредби

Член 1 *Предмет*

С настоящия регламент се определят конкретните условия за изпълнението на подпомагането от Съюза в съответствие с общите цели, определени в член 2 от Регламент (ЕС) [Регламента за НРП], и по-специално в букви а) и д) от него.

С него се определят и разпоредбите, които са необходими за изпълнението на подпомагането от Съюза за насърчаването на европейското териториално сътрудничество (Intereg) с оглед да се поощрява сътрудничеството между държавите членки и техните региони в рамките на Съюза и между държавите членки, техните региони и трети държави, партньорски държави, други територии или отвъдморски страни и територии (ОСТ) или организации за регионална интеграция и сътрудничество.

Това подпомагане от Съюза се предоставя в рамките на Фонда за националните и регионалните партньорства в съответствие с правилата, които уреждат този фонд и са определени в Регламент (ЕС) [Регламента за НРП].

Член 2
Подпомагане от ЕФРР и Кохезионния фонд

ЕФРР и Кохезионният фонд подпомагат специфичните цели, които са определени в Регламент (ЕС) [Регламента за НРП] и допринасят за общата цел, определена в член 2, параграф 1, буква а) от Регламент (ЕС) [Регламента за НРП], в съответствие с техния съответен обхват, определен в членове 176 и 177 отДФЕС.

Член 3
Определения

1. „Европейско териториално сътрудничество (Interreg)“ означава сътрудничество между държавите членки и техните региони в рамките на Съюза и между държавите членки, техните региони и държави, които не са членки, или организации за регионална интеграция и сътрудничество, което се финансира от Фонда за националните и регионалните партньорства и — когато е приложимо — от инструмента „Глобална Европа“.
2. „Държава, която не е членка“ означава териториите на трети държави или на партньорски държави, както и отвъдморските страни и територии на държавите членки.

За целите на настоящата глава, когато в разпоредбите на членове 69 [Отговорности на държавите членки], 70 [Представяне на годишния пакет за получаване на увереност], 74 [Събиране и записване на данни] и 77 [Подаване и оценяване на заявленията за плащане] от Регламент (ЕС) [Регламента за НРП] се упоменава „държава членка“, този термин се разбира в смисъл „държавата членка, която е домакин на управляващия орган“.

Член 4
Подпомагане за необлагодетелстваните райони

1. В съответствие с член 174 отДФЕС държавите членки са длъжни да обръщат специално внимание на преодоляването на предизвикателствата, пред които са изправени необлагодетелстваните региони и райони, по-специално селските райони, районите, засегнати от индустриалния преход, регионите, които са засегнати от сериозни и постоянни неблагоприятни природни или демографски условия, като най-северните региони с много ниска гъстота на населението и островните, трансграничните и планинските региони, както и районите, в които трябва да се осигури справедлив преход, и регионите, граничещи с Русия, Беларус и Украйна. Когато е целесъобразно, държавите членки и регионите определят интегриран подход по отношение на демографските предизвикателства или специфичните нужди на регионите и районите, посочени в настоящия параграф, в своите планове за национално и регионално партньорство в съответствие с членове 72—74 [интегрирано местно и градско развитие] от Регламент (ЕС) [Регламента за НРП]. Този интегриран подход може да включва ангажимент за специално финансиране за тази цел и може да бъде включен в специални глави от плана за национално и регионално партньорство.

Член 5
Устойчиво градско развитие

Като част от своето териториално развитие държавите членки са длъжни да подпомагат стратегии за интегрирано градско развитие, които са съсредоточени върху устойчивото развитие и са предназначени за справяне с екологичните, енергийните и климатичните предизвикателства, по-специално осъществяването до 2050 г. на справедлив преход към чиста, неутрална по отношение на климата и устойчива икономика, като обръщат специално внимание на жилищата, на бедността, на културното наследство, на оползотворяването на потенциала на цифровите технологии за целите на иновациите и енергийната ефективност, на подпомагането на развитието на функционални градски райони, както и на подпомагането на връзките между градските и селските райони.

Член 6
Най-отдалечени региони

В плановете за национално и регионално партньорство се определят мерки, които обхващат структурното подпомагане за тяхното икономическо, социално и териториално развитие, както и оперативните разходи или компенсациите, включително за предоставянето на услуги съгласно задължение за обществена услуга и договори за обществени услуги в тези региони, за да се компенсират допълнителните разходи, направени в най-отдалечените региони поради едно или няколко от постоянните ограничения за тяхното развитие, изброени в член 349, първа алинея от ДФЕС.

ГЛАВА II

План Interreg

Член 7
Обхват

1. Планът Interreg се съсредоточава върху подпомагането на следните направления на сътрудничество:
 - а) сътрудничество между съседни региони за насърчаване на интегрирано и хармонично регионално развитие между съседни гранични региони по сухопътната и морската граница (трансгранично сътрудничество);
 - б) сътрудничество на по-големи транснационални територии или около морски басейни, с участието на национални, регионални и местни партньори в държавите членки и в държавите, които не са членки, с оглед на постигането на по-висока степен на териториална интеграция (транснационално сътрудничество);
 - в) сътрудничество за засилване на ефективността на политиката на сближаване чрез насърчаване на обмен на опит, новаторски подходи и изграждане на капацитет (междурегионално сътрудничество);
 - г) сътрудничество между най-отдалечените региони и между тях и съседните им държави, които не са членки, или организации за регионална интеграция и сътрудничество, за улесняване на тяхната регионална интеграция и хармонично развитие в рамките на тяхното съседство (сътрудничество на най-отдалечените региони).

Освен ако в настоящия регламент са определени специфични изисквания, сътрудничеството между два или повече европейски партньора, нито един от които не е държава членка или регион на държава членка, се осъществява в съответствие със специфичните правила, определени в Регламент XX [„Глобална Европа“].

2. Главите от плана Interreg, чрез които се подпомагат трансграничното сътрудничество, транснационалното сътрудничество и междурегионалното сътрудничество, се изпълняват при споделено управление. Финансовото участие от инструмента „Глобална Европа“, включено в главите, чрез които се подпомага сътрудничеството на най-отдалечените региони, може да се изпълнява при споделено или при непряко управление. Програмите за сътрудничество, които са посочени в параграф 1 и се съфинансират от Фонда за националните и регионалните партньорства, може да получават финансово участие от стълбовете, посочени в член 3, параграф 1, букви а), б), в) и д) от Регламент XX [инструмент „Глобална Европа“].
3. Освен в случаите, в които в настоящия регламент по отношение на изпълнението на плана Interreg са определени по-специфични правила, за плана Interreg се прилагат правилата, определени в Регламент (ЕС) [Регламента за НРП].
4. Освен специфичните цели, определени член 3, букви а) и в) от Регламент (ЕС) [Регламента за НРП], планът Interreg подпомага специфичните цели „по-добро управление на сътрудничеството“, „по-безопасна и по-сигурна Европа“ и „по-устойчиви региони, граничещи с Русия, Беларус и Украйна“.
5. Когато трансграничната програма PEACE PLUS се използва в подкрепа на мира и помирението, ЕФРР, като специфична цел в рамките на общата цел, определена в член 2, буква а) от Регламент (ЕС) [Регламента за НРП], допринася и за утвърждаването на социалната, икономическата и регионалната стабилност в съответните региони, по-специално чрез действия за насърчаване на сближаването между общностите.
6. За плана Interreg не се прилагат членове XX [подпомагане под формата на заем], XX [споразумение за заем и операции по получаване и отпускане на заеми] и XX [междинен преглед] и член 14, параграф 2 [сума за гъвкавост, в размер на 25 %] от Регламент (ЕС) [Регламента за НРП].

Член 8

Изисквания за главите от плана Interreg

1. Планът Interreg включва глави от плана Interreg. Всяка глава съответства на сътрудничеството в дадена географска област.
2. Най-късно шест месеца след влизането в сила на настоящия регламент държавата членка, която е домакин на потенциалния управляващ орган, представя на Комисията глава от плана Interreg от името на всички участващи държави членки и държави, които не са членки.
3. Всяка глава от плана Interreg съдържа долупосочените елементи в съответствие с образаца, поместен в приложението към настоящия регламент. В главата от плана Interreg:

- а) се посочват съответното направление на сътрудничество по Interreg и географското покритие;
- б) се описва интервенционната стратегия на главата от плана Interreg въз основа на ясен анализ на териториалните нужди и пропуските в обхванатата област, като се посочват мерките за сътрудничество, включително всички мерки за териториално или местно развитие, и се обяснява как тези мерки следва да допринесат за целите, определени в членове 2 и 3 [цели на политиката] от Регламент (ЕС) [Регламента за НРП], и за специфичните цели на плана Interreg, посочени в член 7, параграф 4 от настоящия регламент, както и за прехода към неутралност по отношение на климата;
- в) се представят списък и описание на мерките, включително общите и специфичните цели, към които е основно насочена всяка мярка, и списък на предвидените междинни цели и целеви стойности, заедно с индикативната дата на тяхното приключване през програмния период. Освен когато това е надлежно обосновано, показателите, предложени за целевите стойности, се основават на изброените в приложение I към Регламент XX [Регламента за изпълнението] показатели за крайни продукти;
- г) се посочват общите прогнозни разходи за мерките, заедно с информация за съществуващото или планираното финансиране от Съюза, когато е целесъобразно, подкрепена от подходяща обосновка и от обяснения за съответствието им с принципите на ефикасност на разходите и на добро финансово управление и за съизмеримостта им с очакваното икономическо и социално въздействие;
- д) се определят ясни механизми за ефективния мониторинг и ефективното изпълнение на главата от плана Interreg от страна на всяка държава членка, включително отговарящите органи и създадените мониторингови комитети, като се отразяват целта за създаване на надеждна система на многостепенно управление, основана на принципа на партньорство, и предвиденият подход към информацията, комуникацията и популяризирането в съответствие с правилата, определени в Регламент XX [Регламента за изпълнението];
- е) се насърчават партньорството и обменът на знания, като се посочва с кои заинтересовани страни са проведени консултации, как са избрани, как е осигурена тяхната представителност и как техният принос е отразен в главата от плана Interreg в съответствие с кодекса на поведение за партньорство, и като се включва обобщение на процеса на консултации, проведен за изготвянето на главата от плана Interreg;
- ж) се определя разпределението на пасивите между участващите държави членки и, когато е приложимо, участващите държави, които не са членки, в случай на финансови корекции, наложени от управляващия орган или от Комисията в съответствие с правилата, които уреждат Фонда за националните и регионалните партньорства и са определени в Регламент (ЕС) [Регламента за НРП];
- з) се обясняват механизмите и системите за осигуряване на редовно, ефективно и ефикасно използване на ресурсите на Съюза в съответствие с

доброто финансово управление и защитата на финансовите интереси на Съюза.

Член 9

Одобряване и изменяне на плана *Interreg*

1. Комисията приема акт за изпълнение в съответствие с процедурата, посочена в член 13, параграф 2 [Процедура на комитет], в който акт се посочват:
 - а) списъкът на главите от плана *Interreg*, определянето на съответните им области, както и индикативното разпределение на средствата от фонда и — когато е приложимо — от инструмента „Глобална Европа“;
 - б) когато е целесъобразно — подробни механизми, които обхващат специфичните условия за изпълнение на плана *Interreg*, за да се гарантира последователен подход.

Елементите, посочени в първа алинея, буква а), се определят въз основа на представената от всяка държава членка информация за планираното разпределение на нейния дял [Регламента за НРП] от сумата, разпределена в рамките на плана *Interreg*, съгласно методиката, посочена в приложение I [Методика за изчисляване на финансовото участие на Съюза за всяка държава членка в рамките на фонда] към Регламент (ЕС) [Регламента за НРП].

Актът за изпълнение, посочен в първата алинея [първия параграф], представлява общата част от плана *Interreg*.

2. Комисията извършва оценка на главите от плана *Interreg* или на изменените глави от плана *Interreg*, представени от държавата членка, която е домакин на управляващия орган, в срок от 4 месеца от представянето им. При извършването на своята оценка Комисията проверява дали главата от плана *Interreg* отговаря на всички изисквания, посочени в член 5, и дали съответства на образеца, поместен в приложението към настоящия регламент [образец на глава от плана *Interreg*]. Комисията може да направи коментари и да поиска допълнителна информация. Срокът за одобряване спира да тече от датата, следваща датата, на която Комисията изпраща коментарите си или искането си за коригирани документи до държавата членка, до датата, на която държавата членка отговори на Комисията.
3. Когато главите от плана *Interreg* или изменените глави от плана *Interreg*, представени от държавата членка, която е домакин на управляващия орган, отговарят на всички изисквания, посочени в член 8, и съответстват на образеца, поместен в приложението към настоящия регламент, Комисията одобрява тези глави от плана *Interreg* [или тези изменени глави от плана *Interreg*] посредством акт за изпълнение.
4. След одобряването на главите от плана *Interreg* по реда на параграф 3, Комисията може на всеки три месеца да одобрява посредством актове за изпълнение представените впоследствие глави от плана *Interreg*, които отговарят на всички изисквания, посочени в член 8 [Изисквания за главите от плана *Interreg*], и съответстват на образеца, поместен в приложението към настоящия регламент [образец на глава от плана *Interreg*]. В други случаи Комисията може на всеки шест месеца да одобрява изменения на главите от плана *Interreg* по искане на държавата членка, която е домакин на управляващия орган.

5. В актовете за изпълнение, предвидени в параграфи 3 и 4, за всяка глава от плана Interreg се посочват:
 - а) общите прогнозни разходи за главата от плана Interreg, определени от Комисията въз основа на предложението на държавата членка, която е домакин на управляващия орган;
 - б) размерът на финансовото участие, предвидено в Регламент (ЕС) [Регламента за НРП], и — когато е приложимо — размерът на финансовото участие от инструмента „Глобална Европа“ и размерът на националното финансово участие, различно от национално съфинансиране;
 - в) размерът на общото финансово участие на Съюза по години, както е посочено в член 14 [бюджетни задължения] от Регламент (ЕС) [Регламента за НРП];
 - г) размерът на предварителното финансиране, което трябва да бъде изплатено, и дали предварителното финансиране трябва да бъде изплатено изцяло в годината на одобряване на главата, или на траншове в съответствие с член 17, параграф 2 от Регламент (ЕС) [Регламента за НРП].
6. Решението за одобряване на съответната глава от плана Interreg представлява решение за финансиране по смисъла на член 110, параграф 1 от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509 и уведомяването на държавата членка, която е домакин на управляващия орган, за това решение представлява правно задължение.
7. Предвиденият съгласно главата от плана Interreg общ размер на финансовото участие на Съюза, на националното финансово участие на държавите, които не са членки, и на националното съфинансиране не може да надвишава общите прогнозни разходи за главата.

Член 10

Функции на органите, отговарящи за главата от плана Interreg, и на мониторинговия комитет

1. Участващите в глава от плана Interreg държави членки и — когато е приложимо — участващите държави, които не са членки, определят един управляващ орган и един одитен орган, които се намират в една и съща държава членка. За плана Interreg не се определя координиращ орган по смисъла на член 49 от Регламент (ЕС) [Регламента за НРП].
2. В допълнение към член 50 от Регламент (ЕС) [Регламента за НРП] всеки управляващ орган на глава от плана Interreg отговаря за управлението на главата с оглед на постигането на нейните цели и отговаря за:
 - а) изготвянето и подаването до Комисията на заявленията за плащане по главата от плана Interreg в съответствие с член 63 [плащания] от Регламент (ЕС) [Регламента за НРП];
 - б) представянето на прогнози за сумата по заявленията за плащане, които трябва да бъдат подадени за текущата и за следващата календарна година до 15 февруари и 31 юли в съответствие с образеца, поместен в приложение X [прогнози за плащанията] към Регламент (ЕС) [Регламента за НРП];

- в) подписването и представянето на декларацията за управлението, посочена в член XX, параграф 1, буква а) [Годишен пакет за получаване на увереност] от Регламент (ЕС) [Регламента за НРП], в съответствие с образеца, поместен в приложение XII към същия регламент;
 - г) координирането и подаването до Комисията на всички документи, които са поискани в рамките на годишния пакет за получаване на увереност, посочен в член 70 [Годишен пакет за получаване на увереност] от Регламент (ЕС) [Регламента за НРП].
3. Участващата в главата от плана Interreg държава членка и — когато е приложимо, участващата държава, която не е членка, може да реши, че проверките на управлението, посочени в член XX [функция на управляващия орган] от Регламент (ЕС) [Регламента за НРП], трябва да се извършват, като всяка държава членка определи орган или лице, отговарящо за тези проверки на нейна територия. В акта за изпълнение, предвиден в член 9, параграф 1 [Одобряване и изменение на плана Interreg], Комисията може да определи допълнителни изисквания, на които трябва да отговарят тези органи или лица.
 4. Управляващият орган се подпомага от съвместния секретариат със служители, които представляват държавите, участващи в главата от плана Interreg. Съвместният секретариат подпомага управляващия орган и мониторинговия комитет за изпълнението на съответните им функции. Съвместният секретариат също така предоставя информация на потенциални бенефициери за възможности за финансиране по главите от Interreg и подпомага бенефициерите и партньорите при изпълнението на операциите.
 5. В допълнение към правилата, определени в член 52 [Функции на одитния орган] от Регламент (ЕС) [Регламента за НРП], за целите на главите от плана Interreg, когато одитният орган не разполага с правомощия да изпълнява задачите си на цялата територия, обхваната от програма за сътрудничество, той се подпомага от група одитори, която се състои от по един представител на всяка участваща в програмата по Interreg държава членка и — когато е приложимо — на всяка участваща в програмата по Interreg държава, която не е членка. Всяка държава членка и — когато е приложимо — всяка държава, която не е членка, отговаря за одитите, извършвани на нейна територия.
 6. За всяка глава от плана Interreg се създава мониторингов комитет. Мониторинговият комитет отговаря за подбора на операциите по Interreg в съответствие със стратегията и целите на главата от плана Interreg. В акта за изпълнение, предвиден в член 9, параграф 1 [Одобряване и изменение на плана Interreg], Комисията може да определи допълнителни изисквания, на които трябва да отговаря мониторинговият комитет.

Член 11

Разпоредби за държавите, които не са членки

1. Финансовото участие, предвидено в Регламент (ЕС) [Регламента за НРП] за главите от плана Interreg, които ще бъдат подпомагани и от инструмента „Глобална Европа“, включително за най-отдалечените региони, се определя от Комисията и от съответните държави членки. Определеното за всяка държава членка финансово участие впоследствие не се преразпределя между съответните държави членки. В съответното финансово участие от инструмента „Глобална Европа“ за главите от плана Interreg се взема предвид

участието на държавите членки и на бенефициерите на инструмента „Глобална Европа“. Подпомагането, предвидено в Регламент (ЕС) [Регламента за НРП], се предоставя на глави за външно трансгранично сътрудничество, ако от инструмента „Глобална Европа“ са предоставени пропорционални суми.

2. За изпълнението на глава от плана Interreg при споделено управление в държава, която не е членка, се сключва споразумение за финансиране между Комисията, представляваща Съюза, и всяка участваща държава, която не е членка, представлявана в съответствие със своята национална правна рамка. Това споразумение за финансиране се счита за инструмент за изпълнение на бюджета на Съюза в съответствие с Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509.

Страна по споразумението за финансиране може да е и държавата членка, която е домакин на управляващия орган на съответната глава от плана Interreg, представлявана в съответствие със своята национална правна рамка.

Когато от държава, която не е членка, се изисква да прехвърли на управляващия орган финансово участие в подкрепа на главата от плана Interreg, различно от нейното съфинансиране на подпомагането от Съюза („национално финансово участие“), правилата относно националното финансово участие се определят в споразумението за финансиране.

Всяко споразумение за финансиране се сключва до 31 декември на годината, следваща годината, в която е поето първото бюджетно задължение, и се счита за сключено на датата, на която го е подписала последната страна по него. Когато дадена глава от плана Interreg включва повече от една трета държава, преди датата на подписване, посочена в първото изречение, се сключва поне едно споразумение за финансиране.

3. Когато за изпълнението на дадена операция е необходимо възлагане на обществени поръчки за услуги, доставки или строителни работи и това възлагане се извършва от бенефициер, който е публичен орган, намиращ се в държава, която не е членка, този бенефициер може да приложи едно от следните:

- а) националните законови, подзаконови и административни разпоредби на съответната държава, която не е членка, при условие че споразумението за финансиране го позволява и че поръчката се възлага по икономически най-изгодната оферта или, според случая, по офертата с най-ниската цена, като се избягват всякакви конфликти на интереси;
- б) процедурите за възлагане на обществени поръчки, предвидени в членове 181 и 182 от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509.

Член 12

Връщане на ресурси и прекратяване

1. Ако до [2029 г. или] 2030 г. главата от плана Interreg не е представена на Комисията до 31 март на съответната година, годишното финансово участие, предвидено в Регламента за НРП за тази глава от плана Interreg, се преразпределя за друга глава от плана Interreg, в която участва съответната държава членка.

2. Ако до 31 март 2031 г. все още има глави от плана Interreg, които не са представени на Комисията, финансовото участие, което е предвидено в Регламента за НРП за тези глави от плана Interreg за оставащите години до 2034 г. и не е преразпределено за друга глава от плана Interreg, се разпределя за главата от плана Interreg, в която участва съответната държава членка.
3. Всяка глава от плана Interreg, която вече е одобрена от Комисията, се прекратява или разпределените за нея средства се намаляват в съответствие с приложимите правила и процедури, по-специално ако:
 - i. нито една от партньорските държави, обхванати от съответната глава от плана Interreg, която се отнася за външно трансгранично сътрудничество, не е подписала съответното споразумение за финансиране в сроковете, определени в съответствие с член [XX] от плана Interreg; или
 - ii. главата от плана Interreg не може да бъде изпълнена съгласно планираното поради възникнали проблеми в отношенията между участващите държави.

В случаите, посочени в първата алинея, посоченото в параграф 1 финансово участие, което е предвидено в Регламента за НРП и съответства на годишните траншове, за които все още не са били поети задължения, или на годишните траншове, за които са били поети задължения и тези задължения са били отменени изцяло или частично през същата бюджетна година и не са били преразпределени за друга глава от плана Interreg, се разпределя за друга глава от плана Interreg, в която участва съответната държава членка.

4. Финансовото участие от [външни фондове], намалено съгласно настоящия член, се използва съответно съгласно Регламента за [„Глобална Европа“].

Член 13 **PEACE PLUS**

1. Главата PEACE PLUS обхваща сътрудничеството между пограничните региони на Република Ирландия и Северна Ирландия, което се осъществява при споделено управление както в Република Ирландия, така и в Обединеното кралство.
2. Органът за специалните програми на ЕС, когато е определен за управляващ орган, се счита за намиращ се в държава членка.
3. Финансовото участие на Обединеното кралство за дейностите на Съюза за участието му в главата PEACE PLUS, под формата на външни цели приходи, както е посочено в член 21, параграф 2, буква д) от Регламент (ЕС, Евратом) 2024/2509, е част от бюджетните кредити за [функция 1, [...], подпрограма „План Interreg“].
4. Когато главата PEACE PLUS се използва в подкрепа на мира и помирието, тя допринася и за утвърждаването на социалната, икономическата и регионалната стабилност в съответните региони, по-специално чрез действия за насърчаване на сближаването между общностите.
5. Когато главата PEACE PLUS се използва в подкрепа на мира и помирието, подпомаганите операции може да имат партньори от само една участваща държава.

ГЛАВА III

Заклучителни разпоредби

Член 14

Процедура на комитет

Комисията се подпомага от комитет, който се създава в съответствие с член 88 [Регламент за НРП].

Член 15

Влизане в сила и прилагане

Настоящият регламент влиза в сила на двадесетия ден след деня на публикуването му в *Официален вестник на Европейския съюз*.

Той се прилага от началната дата на прилагане на Регламент (ЕС) [...] за създаване за периода 2028—2034 г. на Европейски фонд за икономическо, социално и териториално сближаване, за селското стопанство и селските райони, за рибарството и морското дело и за просперитета и сигурността.

Настоящият регламент е задължителен в своята цялост и се прилага пряко във всички държави членки в съответствие с Договорите.

Съставено в Брюксел на _____ година.

За Европейския парламент
Председател

За Съвета
Председател

**ЗАКОНОДАТЕЛНА ОСНОВКА ЗА ФИНАНСОВОТО И ЦИФРОВТО
ОТРАЖЕНИЕ**

[...]